

sestnik v Kamniku, nam je poslal po gosp. mestnem županu J. Močniku drugo polovico pokroviteljine v znesku 100 kron. Vitanjska posojilnica pod načelnštvom v. č. g. župnika J. Žičkarja je v našo korist za l. 1893 obrestinosno naložila 10 gld., za l. 1894 pa 15 gld. in bo toliko časa prilagala, da se nabere za pokroviteljino potrebna vsota 100 gld. — Neumorno delavna litijska podružnica je pri občnem zboru 3. rožnika 1894 l. nabrala 79 gld., cerkniška na Goriškem pri občnem zboru 4. rožnika t. l. pa 51 gld. 40 kr., kar nam je poslal č. g. kapelan Fr. Šmid. — G. Grossmann iz Novega Mesta nam je poslal 13 gld., ki jih je nabral neimenovan narodnjak iz Žužemperka ob priliki „Pravnikovega“ izleta v Novo Mesto pri zaostalih pravniki pri Štemburji v Kandiji. — Preč. g. Fr. Terenčak, dekan in mestni župnik v Brežicah, je pristopil kot ustanovnik k tamošnji naši podružnici z doneskom 10 gld. Dalje so še darovali: G. M. P. v K. V. 10 K.; sl. društvo češkoslovanskih rudniških akademikov v Prokopu v Ljubnem na Štajerskem 3 gld. 88 kr., g. J. A. po preč. g. dr. Lampetu 6 K. v. č. g. Andrej Pavlica, stolni vikar v Gorici, 6 K., g. Stražiška 6 K. kot Ciril-Metodijski dar in za slovensko šolo v Velikoveci. Neimenovanec 6 K. Zahvaljujoč se požrtvovalnim domorodcem, prosimo rodoljubno slovensko občinstvo, da bi se nas prav pogosto spominjalo, ker izdali smo letos uže več za slovenske šole, kakor so nam izročili rojaki.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Nova ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda** se je osnovala v Škofji vasi na Spod. Štajarskem. Slava zavednim Štajerkam!

— **Gimnazija v Celji.** „Vaterland“ ve povedati, da je zagotovljena ustanovitev samostojne slovenske nižje gimnazije v Celji.

— **Toča** je pobila danes teden opoldne po Št. Vidu, Ježici in Črnučah v ljubljanski okolici. Tudi drugod je močan vihar, ki je divjal takrat, napravil mnogo škode pri poljskih pridelkih.

— **Šesta glavna skupščina učiteljske «Zaveze»** vršila se je ob obilni udeležbi dne 17. avgusta t. l. v Gorici. Zbranih je bilo okoli 200 učiteljev in učiteljic. Prav dobro so bili zastopani Štajarci, slabo pa Kranjci posebno Ljubljana, ki je poslala k shodu le enega samega zastopnika. Res prevelika mlačnost ljubljanskih učiteljev. Razprave so bile važne in poučne. Zborovalce je prav toplo pozdravil vladni zastopnik. Zabave prirejene tem povodom, so bile kaj dobro obiskane. Banketa se je udeležilo do 150 oseb. Posebno navdušeno je bil sprejet dr. Gregorčičev govor. V govorih povdarjala se je sicer tudi sloga mej duhovskim in učiteljskim stanom. V odbor zaveze se je volil stari odbor.

— **Deželnozborske volitve na Goriškem.** Na mesto odstopivših poslancev gg.: prof. Čerina in dr. Lisjaka vršile se bodo nadomestne volitve dne 27. in 28. t. m. Prvo poslansko mesto pripada kmetski skupini goriške okolice, drugo pa veleposestnikom. Kandidatom za kmetsko skupino se je postavil č. g. Blaž Grča, župnik v Šempasu, kandidatom veleposestnikov pa gospod Ant. Klančič, veleposestnik in župan v Podgori.

— **Samoslovenski ulični napisi v Ljubljani.** Te dni pričeli so pribijati po mestu samoslovenske ulične tablice.

— **Desetletnica «Delavskega bralnega društva» v Idriji** vršila se je prav slovesno minolo nedeljo. Vspela je vrlo lepo in obila udeležba je pokazala, da društvo uživa simpatije v vseh slojih idrijskega prebivalstva in to vkljub spletkam, ki so se zadnji čas pojavile napram temu potrebnemu in dobremu društvu.

— **Konjsko dirko** priredi konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske dne 10. sept. v Št. Jerneju.

— **Tatu** so zasačili in prijeli v Leskovčevi hiši na Tržaški cesti v Ljubljani, ko je vlomil v noči od minolega

torka na sredo v neko stanovanje in hotel krasti. Tat je Fr. Kežman iz Solkana pri Gorici. Imel je tovariša, ki je pa ušel. Pri Kežmanu so našli devet vitrihov in več pokradenega blaga.

— **Podpore gasilnim društvom.** Za l. 1893. so kranjskem deželnem odboru vplačale 2 % gasilno-stražnega prispevka nastopne na Kranjskem poslujoče zavarovalnice in sicer: „Graška vzajemna zavarovalnica“ 1610 gld. 55 kr.; „Slavija“ 1346 gld. 71 1/2 kr.; „Avstr. Phoenix“ 734 gld. 23 1/2 kr.; „Assicurazioni Generali“ 503 gld. 12 kr.; „Francohongroise“ 407 gld. 50 kr.; „Riunione Adriatica di Sicurtà“ 405 gld. 46 kr.; „North British and Mercantile“ 271 gld. 5 kr.; „Dunav“ 214 gld. 47 kr.; „Fonciere“ 208 gld. 4 kr.; „Dunajska zavarovalna družba“ 207 gld. 36 kr.; „Concordia“ 185 gld. 30 kr.; „Unio Catholica“ 78 gld. 8 kr.; „Montanska družba“ 44 gld. 16 kr.; „Lipska zavarovalna družba“ 1 gld. 33 kr.; skupaj 6217 gld. 37 kr. Deželni odbor je na podlagi došlih prošenj dovolil nastopne podpore iz gasilnostražnega zaklada: Kranjski zavezi 500 gld., ljubljanskemu gasilnemu društvu 300 gld., gasilnim društvom v Il. Bistrici, Kropi in Št. Petru pri Postojini po 200 gld., gasilnim društvom v Postojini, Kranji, Mengišu, Gorenjih Gorjah, Črnem vrhu nad Idrijo, Žužemperku in Kamniku po 150 gld., gasilnemu društvu v Studencu 130 gld., gasilnim društvom v Dolu, Komendi, Blokah, Senožečah in Predgradom po 120 gld., gas. društvom na Jesenicah, Škofji Loki, Brdu, Železnikih, Litiji, Vrhniki, Radoljici, Zagorji na Krasu, Spod. Šiški, Št. Vid pri Ljubljani, Begnje, Viču-Glineah, Vipavi in Bizoviku po 100 gld., gasilnim društvom v Staremtrgu pri Ložu, Domžalah, Kočevji, Dovjem, Dolu, Šmartnu pri Litiji, Tržiči, Planini, Novem mestu, Dol. Logatcu, Bledu in Višnjigori po 80 gld., gas. društvom v Borovnici, Horjulu, Kranjski gori, Št. Vidu pri Vipavi in Beli peči po 70., gasilnima društvoma v Srednjivasi pri Kočevji in Cirknici po 60 gld., gasilnim društvom v Staremlogu, Št. Jerneju, Gradcu, Mokronogu, Koprivniku, Dolenji vasi pri Ribnici, Dolenji vasi pri Cerknici, Rakeku, Toplicah, Nemški Loki, Št. Vidu pri Zatičini, Cirkljah pri Krškem in občini Velika Loka po 50 gld., gasilnima društvoma v Svetlem Potoku in Verdu po 30 gld., gasilnemu društvu v Morovcu 20 gld., skupaj 6740 gld.

Anarhisti.

Caseria so usmrtili, ali s tem anarhizmu še niso naredili konca. Izvedelo se je mej drugim, da se pripravljata dve zaroti proti ministerskemu predsedniku Dupuyu na Francoskem. Jedna zarota se je osnovala na Španjskem. Trije anarhisti v Barceloni bili so odbrani, da umore francoskega ministerskega predsednika, ko pride v toplice Vernet-el-Bain. Španjska policija je pa vse poizvedela in naznanila francoski policiji. Druga zarota se je osnovala na Francoskem, ali tudi glede poslednje našli so vse udeležnike.

Dupuy je v toplicah nevarno bolan. Značaj njegove nenadne bolezni se pa nekaj prikriva. Govori se pa, da bolezen izvira iz otravljenja. Anarhisti so ga menda hoteli zastrupiti. Francoska policija pač zasleduje anarhiste, ali posebne sreče pa nima. V Parizu je blizu štiristo dobro plačanih tajnih policijstov, ki imajo pred vsem nalog zasledovati anarhiste. Noben teh uradnikov pa ni bil tako spreten, da bi prišel v kake anarhistične kroge in kaj natančnega poizvedel. Če semtertja kateri pride v dotiko z anarhisti, ali ga naposled anarhisti vodijo za nos. Posebno veliko veselje je bilo, ko je pariška policija dobila na svojo stran nekega krčmarja, pri katerem so se

običajno shajali anarhisti. Obljubil je policiji, da bode jim pripeljal v roke mnogo nevarnih anarhistov. Pomagal je sprva res, da so prijeli več oseb. Naposled je pa izvalil veliko denarja od policije in pobegnil. Z zaprtimi osebami pa policija tudi ni nič boljši, ker je preiskava pokazala, da so nedolžne, ali vsaj dokazil ni nobenih proti njim. Sodi se, da je dotični krčmar se dogovoril z anarhisti, kako bode opeharil policijo in napravil zmešnjavo.

Kje je Pavel Reclus? tako sedaj poprašujejo. Čudno je, da je nakrat minul. Še bolj je pa čudno, da je policija ni že poprej prijela. Po Parizu govore, da se ima za svobodo zahvaliti visokim osebam, s katerimi je bil v najboljšem prijateljstvu. Tako so ga dolgo nekateri ministri in senatorji varovali pred policijo.

Caserio je mrtev, pred usmrtenjem ni kazal onega poguma, kakor nekateri njegovi somišljeniki poprej. Pri njegovem usmrtenju se je pa pokazala npravna sprijenost boljših krogov francoskih. Na morišče so se pustili le boljši ljudje, ki so za to dobili dovoljenje. Ko je Caseriova glava odletela, so ploskali kakor v kakšnem gledališči. Tako počenjanje pač ni vredno velicega francoskega naroda.

Župan v Monte Viscontiju v Italiji je dobil deset pisem iz Milana, Genuje, Ravene, Bologne in Palerma, v katerih se mu naznanja, da se je 150 tovarišev zarotilo, da bodo Caseria krvavo maščevali. V Rimu se po ulicah dobe slednji dan napisi z ogljem po hišah: „Živel Caserio, Živela anarhija!“ V Neapolju na Laškem prijeli so dva dečka, pri katerih so našli več anarhističnih pisem, iz katerih je vidno, da se je pripravljaj napad na francoski konzulat. Sedaj policija in vojaki stražijo francoski konzulat in druga javna poslopja v Neapolji in Rimu.

V Berlinu so te dni zaprli na 40 anarhistov. Ti anarhisti so se shajali na nekem vrtu in imeli posvete za svoje delovanje. V njih stanovanjih našli so dve še nenapolnjeni granati, več priprav za vlomljenje v hiše, razstrelila, kompromitujoča pisma. Najhuje se je upiral policiji neki Schawe, ki je celo več policistov obstrelil.

Sedaj se je že tudi marsikaj natančneje zvedelo o znani nesreči ob poroki carjeve hčere v Peterburgu. To je tudi delo anarhistov, ki se v Rusiji imenujejo nihilisti. Francoska policija je bila naznanila ruski, da je več anarhistov odšlo iz Pariza v Rusijo z namenom, da napravijo kak atentat. Več francoskih tajnih policistov šlo je v Peterhof, da je ondu stražilo.

Vse to pa ni moglo preprečiti zločinstva. Nihilisti so bili podžagali most in konji z vozom pali so precej globoko v vodo. Ženin in nevesta sta se baje nevarnejše poškodovala, nego so povedala vladna poročila. Več anarhistov so pa tedaj zaprli. Nekateri so pa bili baje že prijeli v Berlinu na potu v Rusijo.

V Parizu je te dni neki sodarski pomočnik Albert Dodey napal policista Valesdana, ki je bil na straži. Poškodoval ga je nekoliko z nožem v prsi. Napadovalca so prijeli. Ko so ga držali, je kričal, da bodo že še Kazi-

mira Periera in Dupuya poslali na boljši svet. Pri zaslišanju je napadovalec povedal, da je anarhist. Policijsta je hotel umoriti, ker je mislil, da je tisti, ki je prijel anarhista Henryja, pa se je zmotil.

V Milanu so dne 19. t. m. spustili anarhisti v zrak mnogo rudečih balončkov z anarhističnimi napisi. Dne 20. se je pa vzdignil velik zrakoplov (balon) s črno zastavo, in napisom: „Živel Caserio — Živela anarhija!“

Policija je v Rimu zasledila cel anarhističen laboratorij. Neki zaprti anarhist je izpovedal, da je laboratorij v neki predmestni hiši, kjer stanuje znan razprodajalec časopisa Clary. Jeden tajnih policistov napravil se je takoj k temu prodajalcu časopisov. Razgovarjajoč se z njim o raznih stvareh, predstavil se mu je kot anarhist. Clary je dobil kmalu zaupanje vanj in mu je pokazal laboratorij, kjer so našli cel kup bomb, več kemikalij in pet ljudij, ki so delali bombe.

Tukaj je bila velika peč za topljenje kovin in palivnica. Policist je seveda odšedši poiskal stražnike in z njim se povrnil. Zaprli so Claryja in onih pet ljudij, ki so delali v laboratoriji. Preiskava je baje že razkrila, da se je nameraval atentat na Crispia.

Na Dunaji obsodili so v trimesečno ječo nekega Bačka, ker je na vso moč proslavljal Caseria in skušal mej delavci razširiti anarhizem.

V Čikagi so pa tudi mnogo oseb zaprli, ko se je izvedelo, da se pripravlja mnogo anarhističnih atentatov. Policija pa še vedno išče anarhističnih tovarišev, kar je pa v velikem mestu težavno.

Zakon proti anarhistom se je v senatu odobril, ali zbornica poslancev pa ni zanj. Moral se bode močno predelati. Sploh pa v tem zasedanji ameriška zbornica poslancev o tem zakonu še ne bode sklepala. Američanom se ne mudi tako sklepati izjemnih zakonov proti anarhistični nevarnosti, kakor Evropecem.

— **Umor ruskega admirala.** Načelnik pristanišča v Kronstadtu admiral Razvozov je iz službe odpustil uradnika Peninskega, ki je zaradi lova zanemarjal uradne posle. Odpuščen uradnik se je sklenil maščevati. Ko se je dne 17. t. m. peljal admiral v pristanišče, je Peninski zaklical: „Ustavite!“ Voznik je ustavil in Peninski je s puško ustrelil admirala. Puško je poprej imel skrito pod plaščem. Admiral je smrtno ranjen še pokazal na morilca rekši: „Primate ga!“ ali morilec se je sam ustrelil poprej, nego so ga mogli prijeti. Admiral je tudi kmalu izdihnil dušo. Admiral je zapustil vdovo in pet otrok.

— **Strela.** Dne 17. t. m. so pri Lučah na Štajerskem posestnik Pavel Kure, njegov sin in njegov hlapec spravljali seno. Ko je prišla nevihta, stopili so pod neko drevo. Strela je udarila v drevo. Hlapec in sin sta bila takoj mrtva, gospodar pa močno omamljen.

— **Z zvonika je padel** osemletni deček Avgust Zalobny v Kunstadtu na Moravskem, in se tako poškodoval, da je precej umrl.

— **Zastrupila sta se** v Zagrebu lekarničar Antini iz Zadra in njegova 15letna zaročnica, hčerka iz spoštovane rodbine. Trupli so našli v tesnem objemu. V nekem pismu sta samomorilca izjavila, da srečno umrjeta.